

ԼՈՒՍԱՔԵՐ

Լ Ր Ա Գ Ր

ԱԶԳԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԵՐԵՎԱՆԻ ՀԻՆԴԵՍԱԹԻ ԵՒ ԵԱԲԱԹ ՕՐԵՐԸ

ՀԱՍՑԷ
ՎԱՐՁՈՒԹԻՒՆ ԼՈՒՍԱՔԵՐ ԼՐԱԳՐԻ
ԳՆՆԻՐԻ
Administration du journal arménien
LOUSSAPER
Boite Postale 868 Le Caire (Egypte)

ԲԱԺՆԵԳԻՆ	
Տարեկան վեցամսեայ	
Եղիպտոս	60 Ողջ զրշ. 30
Ենթապա	12 Ֆրանք 6
Ամերիկա	2.50 Տոյար 1.25
Ռուսիա	5 Բոսայի 2.50

ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Նամակ և գրամ զրկել վարչութեան հանցեմ:
Չեստգիրները ետ լին գարշոթի:
Ծանոցութեան համար մասնաւոր պայմաններ:
Խմբագրատունը կը գտնուի Մանսուր փաշա խալիմ, քրտմանի
գծին վրայ, Գաֆի և պար տը Ֆրանսի քաւաճին մէջ:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ

Գահիրէի Հայ ժողովրդին կողմէ
Հայկական Բարեգործական Ընդհա-
նուր Միութեան ընծայուած սրտա-
բուխ ընդունելութիւնը ցոյց կուտայ
որ ազգային լուրջ կազմակերպու-
թեան մը գաղափարը բուսական հա-
սունքած է և անոր իրականացման
ժամանակը հասած:

Նորակազմ Միութեան ծրագիրը
լոյս չը տեսաւ դեռ, բայց անոր տիա-
ղոսէն ենթադրուած գաղափարը և
զայն հովանաւորող անձնաւորութեան
անունը՝ ամենէն գեղեցիկ ու ամենէն
զօրաւոր հրապոյրներն են որ երբեք
կրնային մեր մտքէն անցնիլ այս պա-
հօս:

Տանսը հինգ տարիէ ի վեր մեր
վրայ ծանրացող արտակարգ դժբախ-
տութեանց մէջ՝ երբեմն միխթարու-
թիւնը ունեցած ենք տեսներու անձ-
նուիրական գործեր և հերոսական
դէմքեր, բայց անոնց հետ մէկտեղ
ակնատես եղած ենք նաեւ շատ մը
տխուր երեւոյթներու, - եսամուռ-
թեան, չափաւորութեան, կեղծարա-
րութեան, եզրայրասպանութեան են.
-որոնք Հայ ժողովրդի ստուար զան-
գուածը գայթակղեցնելու, անոր ըզ-
րացումները ընթացնելու և ամենէն
վսեմ նպատակներու մասին ալ ան-
տարբերութիւն գոյացնելու արդիւն-
քը ունեցած են: Եւ յուսախաբութիւ-
նը այն աստիճանի հասած է որ Հա-
յաստանի փրկութեան անունով գոր-
ծող կուսակցութիւնները, և ազգա-
յին ծառայութեան նուիրուած մաս-
նաւոր անհատները, ան հասարակ
կասկածոտ ու թերահաւատ աչքերով
միայն ուշադրութեան կ'առնուին:

Հայկական Բարեգործական Մի-
ութիւնը, սակայն, ազգին կը ներկա-
յանայ կատարելապէս՝ յանձնարարե-
լի և վստահելի հանգամանքներով, և
զարմանալի չէ եթէ ջերմ ոգեւորու-
թեամբ կ'օգնուուի անոր ծնունդը:

Ահա նպատակ մը, նուիրուած

բարեգործութեան, որ ամեն առա-
քինութիւններու մայրն է: Եւ այսօր
կա՞յ ազգ մը որ Հայէն աւելի կա-
րօտ գտնուի բարեգործական օգնու-
թիւններու Միւր բնաշխարհը սուրի
և աւերածի մատնուած է, մեր հա-
զարաւոր քոյրերն ու եղբայրները
անտուն ու անսնաղ մնացած են...
Օգնութեան ձեռք կ'արկաւել անոնց,
ամբապնդել անոնց վշտած սրտերը,
նորոգել անոնց քանդուած օճախները,
վերականգնել անոնց գարօններն ու
ստաճարները... և միանգամայն՝ հը-
նարքներ փնտռել աղէտներու և ջար-
դերու կրկնութիւնն արգիլելու հա-
մար, - ահա՛ իրական բարեգործու-
թիւններ. որոնք չէլ կ'ընեն, չէլ
յուսանք, Հայկական Միութեան նը-
պատակը: Եւ հայ անունը կրող չորս
միլիոն հոգիներու մէջ, այսպիսի ազ-
գային կազմակերպութեան մը գլուխ
կանգնելու համար՝ խելքով, գիր-
քով, նկարագրով և քսակով ո՞վ կրնայ
այսօր աւելի վստահութիւն ներշնչ-
ել քան Պօղոս փաշա Նուպարը, որ
մեր ներկայ ճգնաժամային պահուն-
թեան կոչուած է պատմական դեր
մը կատարելու, և Հայկական Միու-
թեան հետ նոր թրակական մը բանալու:

Օն ուրեմն, համախմբուինք Հայ-
կական Միութեան գրօշին ներքեւ,
ու մեր սիրելի Հայրենիքին տնտեսա-
կան ու բարոյական վերակենդանու-
թեան սուրբ գործին նուիրենք մեր
շանքերը:

Այս գրօշին ներքեւ թող մու-
ցուին անձնական հաշիւները, թող
շնորհին կրօնական խտրութիւնը, և
թող լռեն կուսակցական վէճերը:

Ու ամեն հայանհատ, Նեղոսէն
մինչեւ Նէվա, ու Կանգէսէն մինչեւ
Միսիսիսի, ինչ գաւառանքի, ինչ
սեւի, և ինչ համակի ալ պատկանի՝
միևնոյն ազգային նպատակին ու խ-
տակիցը թող լինի...

ԿԻՆԿԵԾԻ

ՄԵՐ ՅՈՅՍԸ

Գործունէութիւններու տարօ-
րինակութեան մը մէջ կ'անուած մեր
ժողովուրդը կարծէք թէ առիթ չ'ու-
նեցաւ, կամ թէ չը կրցաւ ըմբռնել
թէ ինչպէս եւրոպական պետութիւն-
ներու գործն չ'ամաճայնութիւն մը-
որու հետեւանք եղաւ Արշիպեղաքո-
սի քանի մը կողմներու առժամայ
գրաւուած - յաշտօն ունենալով թիւր-
քիլոյ Եւրոպական նահանգներու մէջ
տիրող խառնակութիւնները դպրե-
ցնելու, աեղոյն ոստիկանական հակո-
ղութիւնը ձեռք անցնել վերջ ելեւ-
մտեա ամենաեղբարե գործն...
ստանձնելով տաճիկ պաշտօնեայիներու
չափաւորութիւններուն վերջ մը տա-
լու, յիշեալ պետութիւններէն գտնէ
մէկը չ'ուզեց մտաբերել, այդ հապիւ-
հազ և կաղնիկաղ գոյացած համա-
ձայնութիւնը ծառայեցնելու նաեւ
թիւրքիլոյ միւս ծայրը դժբաղդ Հա-
յաստանի ամենախուր կացութիւնն
ալ բարւոքելու:

Բարիքի մէջ այդ նպատակով
անդի ունեցած յետամնաց և պղա-
տոնական միջինկ մը ընդհանուր
ստանութեան և անտարբերութեան
մէջ գրեթէ աննշմար անցաւ, որքան
որ մենք ալ զօգցեա համոզուած կամ
համակերպած ատոր, ինչիւրը լոկ
Երկնայինական տեսակէտով գիտե-
ցինք, որպէս թէ թիւրքիլոյ մէջ ան-
կէ աւելի կամ գէթ անոր չափ հրա-
բորբք չը լինէր Հայկական Խնդիրն
ալ:

Ասոնք չեն նշանակեր սակայն որ
Հայկական Հարցը Եւրոպական մի-
ջազգային խնդիրներուն մէջ իր այժ-
մէութեան հանգամանքը կործնու-
ցած է: Բայց այդ չնշտուած անտար-
բերութիւնը գէթ անգամ մ'ալ կ'ա-
պացուցանէ որ Եւրոպան՝ որու մար-
դասիրական արդարասիրութեանը
կայլնի մասին խլացուցիչ գովեստներ
լսելու սորված ենք՝ բան մը չ'ընեն,
եթէ առիկա ուզողի իր շահերուն
մէկ անմիջական պահանջը չը լինի,
և կամ խնդրոյն ներկայ վիճակը
պարզապէս իրենց արդէն ունեցած
շահերուն չըսպառնայ:

Լաւ ուրեմն, մեր կարգին մենք
ալ ամեն բանէ առաջ մեր շահը աչ-
քի առաջ ունենանք, ու այդ շահը
տեսանելի և զօրաւոր կացուցանելու
ենք. սակ տեսակ մը քաղաքական
պահանջ մը, ուրիշներուն միջամտու-
թեամբ մը վայն յարգել տալ ստի-
պելու չափ:

Օտարի ատելութիւնը թող մեզ
չը յուսահատեցնէ և ոչ ալ խռնով
համակրութիւնը մեզ յափտակէ:
Մեր խնդրին ծանրութեան, պահան-
ջած զոհողութիւններուն գիտակցու-
թիւն ունենալու ենք. զանոնք տալու,
նուիրելու ձեռն ու եղանակը գիտ-
նալու, Հայրենեաց շահը բոլոր մաս-
նաւոր և կուսակցական շահերէ վեր
գտնելու, Հայկապոս թողբոս Հայկա-
կան բնաւորութիւն մը և ժողովրդա-
կանութիւն մը ընծայելու ենք, որու
չորթ մեր անհատական և ընկերա-
կան ոյժերը փոխանակ թուլացուածի,
հիւժուածի պատճառներ լինելու, անոր
զօրութեան և հաստատութեան նե-
ցուկներ լինելու են:

Մեր յոյսը մեր գատին արդա-
րութեան և մեր ներքին - ազգային
ոյժերու գիտակցութեան մէջ փնտռե-
լու ենք:

Հաւածանքով ազգեր չեն կոր-
սուիլ, այլ կը սրուին, եթէ անոր
անձնուէր որդիներ կենսունակ գա-
ղափարներով սնած լինին և իրենց
գործին հաւատքն ունենան:

Ինչ կուզեն թող ընեն և խոր-
հին մեզ համար, բայց մենք ալ պի-
տի կրնանք ըսել, «Փոքրիկ ազգ»,
քայլաբերուէ և գօտեպնդուէ, զի քո
թշնամիներու և զօրաւորաց անտար-
բերութիւնը քո գատիւ գոյութեան
և արդարութեան ապացոյցը կը թնայ,
ու անոնց հաւածանքը, և արիւնահեղու-
թիւնը քո փոքրութենէդ ժայթքած
զօրութեան խոստովանութիւնը:

Մ. Ն.

ՄՏԱԾՄՈՒՆՔՆԵՐ

Երբ որ ծառը ինչայ ամեն մարդ
վրան կը վազէ ձեռքը տապար աչ-
ռած:

Ով որ չը սխալիլ երբեք, գործ
ալ չը կատարեր երբեք:

Ռ Ո Ւ Ս Ի Ս

Ռուս յեղափոխութիւնը հակառակ իր ելեւէջներուն, օրըստօրէ կատարարանայ և կը հասունանայ:

Երբեմն հազիւ մասնաւոր անհատներ թուն մատչելի դադարաւորական հօրը, այսօր ժողովրդեան ամեն գաղափարներուն և երկրին ամեն կողմը տարածուած է: Միլիոնաւորներ են որ կը պահանջեն երկրին վարչական մեծ յեղաշրջութիւնը, և ոչ թէ խորհողներու մասնաւոր թիւ մը, որ ի հարկին դիւրին պիտի լինէր ջախջախել:

Գործադուները գործարանական կեանքը մեղուցած են, երկրին վարկը ինկած է և առևտուրը դադարած:

Հրաշալի գործելակերպ մը բոլոր գործաւորները մէկ մարմնի պէս ձեռք առած է: Որպէս զի տեւող գործադուները գործաւորներու կեանքը չը վատնեն, որոշուած է որ պարբերական գործադուներով հանգերէ, բազմապիսի ընտանեաց տէրերը աշխատին, մինչ ամուրիները, շաբաթական գործադուը, կարող անձնաւորութիւնը, հարուստ հրեաներ և ընկերակցութիւններ իրենց կը վճարեն այդ գործաւորներու ապրուստը:

Առանց յեղափոխական կարմիր դրօշը պարզելու, գաւառական բոլոր ժողովները, կառավարութիւնը զինք սնուցանող եկամուտներէն զրկելով կամայ ակամայ անկարողութեան և խառնաշփոթութեան մատնած են զինք:

Չինուորական ոյժը, որ միակ ապաւէնը կը մնար միապետութեանը, շոգիի պէս ցնդել կ'սկսի:

Վիժլի կառավարութիւնը, որ իր այլազան կազմութեամբն իսկ խառնաշփոթութեան մարմնացումն է, իր անստորի և խառնափուռ քայլերը, որ ոչինչ կը նշանակեն, ոչինչ կը ներշնչեն, փոխադրի դառնալ սկսած է: Չինքը կազմող չափաւոր և բռնապետական տարրերու վէճերը և բաղիւնները հաւանականօրէն իր տապալումին պատճառ պիտի դառնան:

Մինչ ժողովրդական հոսանքը հրեկայաքայլ կը յառաջանայ:

Բեկդարպուրէն դեկտեմբեր 11 թուականով Մարքեին կը հեռագրեն: (Հեռագիրները նամակով ստացման գլուխ կը տարուին և արտասահման կը զարնուին): Բեկդարպուրը ամեն նամեմ աղբիւրներէ իմացաւ, թէ սուրբ Պետրոսի և Պողոսի տոբոցը տարուելու համար, պաշարուած են գործաւորներու տնօրէն խորհուրդը և Գործաւորական Միութեան վարչի մարմինը որոնք Տրուսկայա վոյեյը շէնքի մը մէջ գումարուած էին: Վարչի մարմինն նախագահը որ դու մարումի վայրը կերթար, տեղը չկարողաւ ժամանել, փոքր զի ձերբակալուեցաւ:

«Թէեւ Բեկդարպուրէ ամենամեծ աղէտներ կը կրէ, գործադուներուն զոհ երթալով, բայց և այնպէս, արդարութիւնը կը պահանջէ ըսել, թէ Բեկդարպուրէներուն ամենատառար մեծամասնութիւնը իմանալով կառավարութեան այս գործը որ դուրմարումի ու գործադուի ողորդութիւնը

կը հարուածէ, ամենախորին տաղանդաւոր անձկութեան կը մղուի, արդէն այդ մի ժողովրդային պատգամ ըլլալով ապագրական օրէնքին այս առումը հրատարակուի:

«Մամուլը արդէն անպաշտօնապէս, ազատութիւն վայելեց, սպասելով որ օրէնքն ալ հրատարակուելով, այդ ազատութիւնը պաշտօնագէտ հաստատուի: Բայց ամբողջ մամուլին տնօրէններուն խորքով, անկարելի պիտի ըլլայ ո՛ր է կարծիք մը յայտնել, առանց ամենամանր գաղափարներու վախճաններու: Մամուլը նոր օրէնքէն կեանք կը սպասէր և ահա իրեն մահ կը բերուի:

Այս հեռագրէն յետոյ ահա ուրիշ մըն ալ, երկու ժամ վերջը:

«Այս գիշեր ժամը 10, 50 ին բանուորական կառակցութեան գործադիր ժողովին անդամները, ձերբակալուեցան առանց ո՛րէն գիտագրանքի, փաստի պաշարուած էին քողարներէ և զինուորներէ: Այս անդամներէն եօթ զինուորները բանտ տարուեցան, իրենց պետին՝ Գլուխ թալփին բովը:

Առանց ձերբակալուի մամ մը ետք, ընկրկար-սովակարական կառակցութեան անդամները տեսալ, որոնք ինծի ըսին, թէ կառավարութիւնը ամենախաշոր սխալ մը կը գործէր, կարծելով թէ բանվորական գլխուն կը զարնէր, ձերբակալելով անոր պետերը: Այս բանածներուն տեղը այս գիշեր իսկ ուրիշներ պիտի յաջորդեն, և վաղը՝ կիրակի, ցուածաւորները իրենց գումարումներուն մէջ, պիտի խորհին այն միջոցներուն վրայ որոնցմով պիտի գիտագրեն կառավարական տնօրէնութեանցը:

Այս պահուստը զեռ չէ աւարտած օրագիրներու տնօրէններու գումարումը որ տեղի կ'ունենայ Նովոյե վրեմիայի խմբագրատունը, և այս պահուստը կը հարցուի, թէ արդեօք վաղը օրագիրները պիտի երեւանան:

ԶՕՐԱՎԱՐ ՍԱՌԱՐՈՎԻ

ՍՊԱՆՆՈՒԹԻՒՆԸ

Նախկին պատերազմական նախարար Զօրավար Սախարով որու սպանութեան լուրը ստացուեցաւ հեռագրով, Ռուսիոյ բռնապետական գրութեան ամենալիքմ կուսակիցներէն և ժողովրդային յոգեւորները ամենախիստ միջոցներով զսպելու հակամէտներէն էր:

Իր սպանութիւնը կատարուած է հետեւեալ պարագաներու մէջ:

Զօրավարը սպանուեցաւ նոյն իսկ իր պաշտօնատան մէջ կնոջ մը ձեռքով, որ վեցհարուածներէ երեք գնատակներ ուղղեց վրան: Զօրավարը կառավարութեան կողմէն Սախարով զրկուած էր տեղւոյն դիւղական շարժումները քննելու և զանազան զսպելու համար, և կը բնակէր կուսակալական պալատին մէջ: Հոն է որ իրեն ներկայանալ կը փափաքէ ինքզրարկու անձանով կին մը, և ներս մտնուելուն պէս կ'ըսէ պաննէ զայն և ապա թաղ կուտայ որ զինքը ձեռքակալեն:

Զերբակալեալը կը յայտարարէ որ ինքը գործած է յիշատակական ընկերակալութեան հրահանգին համաձայն և թէ զոհ է ձեռք բերած արդիւնքին վրայ: Կառավարութիւնը ջանաց այս դէպքը գաղտնի պահել, ու հազիւ երեք օրէն կուրիի կըստ իմանալ ինքզրարկի մէջ:

ԹԻՒՆԻՐԻՍԻ ԵՆ ՊԵՐՍԻԱՍԵՆ

Թիւրքահայաստանի փութեր և իրենց հետ մէկտեղ իւրք զօրքեր Պարսկական սահմանադիմէն ներս արշաւելով աւերածներ ըրեր և հասեր են մինչեւ Սօլման պալատ: Պարսիկ կառավարութիւնը ասոր համար բողոքներ է թիւրք կառավարութեան:

ՃԱՐՈՒՆ ԵՆ ԹԻՒՆԻՐԻՍԻ

Կ'երեւի թէ ճարոն չը բաւականանար իւրապական կարեւոր մայրաքաղաքներու մէջ իր Բ. կարգի դեպքանութիւնները առաջնակարգի բարձրացնելով: Նախկին ճարոնցի նախարար մը Պ. Սոյամացուն՝ որ վերջերս տաճկական մայրաքաղաքը այցելեց՝ յայտնած է թէ Պոստի մէջ ալ ճարոն գիւղանադիտական գործակալութիւն մը պիտի հաստատէ:

Ու թիւրք դեսպան մը ճարոնի մէջ, իրենց ինչ շահերը պիտի պաշտպանէ եղեր:

ԱՆԳՂԻՈՑ

ԱՄՈՒՍՆԱԿԱՆ ՔԱՂԱՔԱՎԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Հաւանականօրէն Սպանիոյ երիտասարդ թագաւորը պիտի ամուսնանայ Պաթենպերկի Էնա իշխանուհուն հետ, որ այս առթիւ կաթսիկ դաւանութիւնը պիտի ընդունի: Բայց որովհետեւ այս դաւանութեան կապուած կը մնան բազմաթիւ աւերող ձեւակերպութիւններ, Նորֆոլքի դուքսը առանց կարգադրութեան համար Հոմի Պապին հետ բանակցելու զննցած է կ'ըսուի:

Սպանիոյ Մայր թագուհին և Պապը կը փափաքեն եղեր որ իշխանուհուն գաւառափոխութիւնը տեղի ունենայ նշանուղէն առաջ: Անգղիա կը համաձայնի ասոր պայմանաւ որ ձեւակերպութիւնները պարզ և կարճ կատարուին:

ՅԻՄՆՍԱ

ԵԿԵՂԵՑՈՑ ԵՆ ՊԵՏՈՒԹԵԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՒՄԸ

Ժամանակակից ընկերային մեծամեծ յեղաշրջութիւններէն մէկն ալ կատարուեցաւ օրերս: Պապականութեան քաղաքական ձգտումներուն այս ամենամեծ հարուածը նորէն Ֆրանսայի ձեռքով կը տրուի:

Մինչեւ այժմ կաթսիկ կղերը, միւս սակաւաթիւ կրօնական ներկայացուցիչներու հետ միասին Ֆրանսայի մէջ, իրր պետական պաշտօնեայներ անկէ կատանային իրենց թշուկներէն, որ, կը հասնէր տարեկան մօտաւորապէս 500 միլիոն ֆրանքի պատկանելի գումարին: Սակայն Հանրապետական Ֆրանսան ցաւօք կը նշմարէր որ իր գրամով և ազգեցութեամբ սնանող կաթսիկ կղերը, իր դերը փոխանակ միմիայն կրօնական և բարոյական սահմաններու մէջ պահելու, փոխանակ օրոյ և եղբայրութեան յորդորներ լի-

նելու, հակահանրապետական ձգտումներով ազդային երկպառակութեան կռուան եղած էր, որով և մեղք երկիրը և պետութիւնը խցելու՝ զանազ իրենց միացնող կապը:

Թառաջիկայ տարիէն սկսեալ Ֆրանսայի կղերը պիտի կրնայ ապրիլ ջերմեռանդ կաթսիկներու կամաւոր տուրքերով և մասնաւոր օգնութիւններով միայն:

Քանի մը տարիներ առաջ արդէն կրօնական հաստատութիւններու ձեռքէն առնուած էր նոյնպէս հաղարար երկուսն զպրոցներու: Կրթութեան և մատակարարութեան ինքուրքը:

ՀԱՅ ՄԱՍՈՒՍԻ

Ստացանք Նոր Զուգայի Լրաբեր թերթի օգոստոս և սեպտեմբեր թիւերը: Թերթը գրեթէ կէս Լրաբերին ծառայ ունի, և ամիսը մէկ անգամ կը հրատարակուի, Պարսկաստանի Նոր-Զուգայ քաղաքը: Քանի մը ամիս առաջ, այս թերթը, իսկ զրգարութեան մը հետեւան, իսկ զաղարկան գաղափարաւեցաւ թէ հրոյն ուստական զեռպանատան կողմէ, բայց յետոյ համարումիւնը պարզուելով վերստին սկսեց հրատարակուիլ:

Երկու թերթն ալ մեծ մասամբ լեցուած են ուստայի եկեղեցական ու գաղութական կալուածներու վերադարձումի պարագաներուն նկարագրութեամբ:

Իրերեւ Պարսկաստանի թերթ, ու Լրաբեր, լուրերու մեծ բաժին մը կը ներկայացնէ Պարսկահայոց կեանքէն տեսնուած:

Փէրիա գաւառի նահապետական կեանքը նկարագրող յօդուած մը կայ, ուստայի տոբոյրութեամբ, որ մեզ յիշեցնել կուտայ հին բարի ժամանակներու հայ գաւառական կեանքը: Թերթին կէտը բուն ոյ յօդուած մըն ալ կայ Հնդկաստանէն գրուած որուն հեղինակը Զուգայեցի մը կը խնդրէ Նոր-Զուգայիներէն, որ չի թողուն իրենց հայրենական օջախն ու հողերը, և ստակ վաճակելու համար Հնդկաստան պանդխտելով՝ մատնուին այն տեղի «ուժեղ և կորստաբեր հոսանքին»:

Պարսկահայոց հորիզոնին վրայ առկէց առաջ երեւցան քանի մը հայ թերթեր, և բոլորն ալ անհետացան:

Մագլթներ, որ Նոր-Զուգայի Լրաբեր ամսական թերթը գումարայ օրական թերթ, յարատեւ կեանք մը ունենայ, և իր համայնքին օգտակար հանգիստանայ:

ԱԶԳԱՅԻՆ

Խաբրովի առաջնորդ Տ. Խոսրով Մ. վարդ, Պէհրիկեանին եպիսկոպոսական աստիճան պիտի տրուի:

Վանի Ամերիկեան միաբնակարար Հի. Միսիգ Ըլլը, յատուկ շնորհ մը մէջ հարիւր չափ անոթ հայ աղջիկներու տեղական ժանեակի ձեռագործ սովորեցուցած է բոլոր նիւթերը, ինչպէս նաև սովորեցներուն հացաղինը իր կողմէն հոգալով:

Իմ, կտուց և Աղթամար անապատ-
ներու վտնագրութեան անտեսական գործերը
յանձնուել են տեղւոյն հոգաբարձութիւն-
ներու, որոնց կը նախագահեն նոյն վան-
քերու վանահայրերը:

— 0 —

Երուսաղէմի Ս. Հրեշտակապետ վան-
քի տեսուչ Տ. Եփրեմ վարդ. իր պաշտո-
նին հրաժարեցուցուելով, տեղը պաշտոնի
կոչուել է Տ. Իգնատիոս վարդ. փափազ-
եան:

— 0 —

Պրուսայի առաջնորդ Տ. Յովհաննէս
եպ. Ուշարունի չբայրագութեան աստի-
ճան տուել է իր օգնական Տ. վարդան
վարդ. Գաւարեանին:

— 0 —

Իզմիրի ազգ. երկսեռ վարժարաննե-
րու աշակերտները լինկերսիրական Միու-
թիւն մը կազմել են, հոգալու համար
իրենց աշխատիքը ընկերներու կէս օրուան
նաշը, և զրեւանական պիտոյքները:

— 0 —

Կիպրոսի նախկին առաջնորդ Տ. Պետ-
րոս վարդ. Սարաճեան որ Եւֆրատ ար-
զիւում կը ծառայէր կառավարութեան կողմէ,
կ'իմանանք թէ արտօնուել է Երուսաղէմ
երթալու:

ԲԱՐԻՉԻ ՀԱՅԵՐԻ ՀՈՐԵԻՈՐ ՀՈՎԻԻՐ

«Բարիկի հայ գաղութի հոգեւոր հովիւ
Որ. Տ. Վրամշապուհ Աւագ քահանայ
փրկարեանի ծննդեան (1855 թ. 12/24)
յիշատակայ յորհանման տոթով շնորհաւո-
րական հաղանք մը կատարուել է Բարիկի
Ս. Յովհաննէս Մկրտիչ եկեղեցիին մէջ,
նոյ. 26/ի կիրակի օր: Կարգադրուել են Ա-
մենայն Հայոց վեհ. կաթողիկոսին իրեն
ղկուած կոնկալը որով Աւագ քահանա-
յութեան պատիւը շնորհուած էր և Երու-
սայի Առաջնորդ Գեր. Իսիմեան եպիս-
կոպոսի զրկած գրութիւնն որով կը շնոր-
հաւորէր Աւագութեան տիտղոսն ստանալը
և կարասուել ծաղկեայ փիլոն կրելու: Պա-
տարագի աւարտումն յետոյ ժողովուրդն
իր շնորհաւորութիւններ մատուցել է ն.
Որամշապուհութեան, նաեւ զեղեցիկ նը-
ւերն, զեղակերտ լանջախաչ և ծաղկեայ
փիլոն մը՝ եկեղեցիի Հոգաբարձութեան
կողմէ, առաջին անգամ ապագրուած նա-
րեկ մը զմրուխտէ մատանի մը, մարգար-
տաղարդ ոսկի խաչ մը ոսկեզօծ արծաթ
շղթայով, փղօսկրէ սպաս մը կերակուրի,
ոսկեզօծ արծաթ աղաման մը, կաղամարի
նրբակերտ կազմածներ եւլին:»

(Ղըմէկիս)

Ն Ե Ր Ք Ի Ն

Ե. Գ. Գ. Ս. Ս. Ի

ՀԱՅԵՐԵԱՆԻ ԿՐԹԱԿԱՆ ԿՈՐԵԻՐԸ

Այս խորագրին ներքեւ Ե. Գ. Գ. Ս. Ս. Ի
մէջ հրատարակուած նամակով մը տեղացի
կարեւոր անձնաւորութիւն մը կը գան-
դաթի որ Երուսաղէմի Երուսաղէմի թերթերը
յանիւրաք կը ընդադատեն բնիկ արաբ-
ները և զանոնք կը ներկայացնեն իրեն
մոլեռան հակառակորդներ քրիստոնէից:
Նամակագիրը կը ջանայ հաստատե-
լու թէ Երուսաղէմի են որ շատ անգամ

կը վերադառնան տեղացի ժողովրդին
ներքէ և այս երկրին մէջ իրենց ցոյց տուած
հիւրասիրութիւնը արժանապէս չեն գնա-
հատել: Ինչպէս իսկ նախընթաց կիրակի
օրը Աղեքսանդրիոյ մէջ տեղի ունեցած
շփոթութիւններուն պատասխանատուութիւ-
նը, կ'ըսէ, ոչ թէ Ուրաքներուն այլ Յոյն-
րուն վրայ կը ծանրանայ:

Երուսաղէմի, յոգուածագիրը կ'ա-
ռաջարկէ երկու միջոց, երկիրը հիմնապէս
խաղաղեցնելու: Առաջին որ օտարազ-
գիներու եղեռնական դատերը խառն դա-
տարանին առջեւ քննուին: Երկրորդ որ
Յոյն հասարակութեան ստորին դասակար-
գի մարդոց ձեռքէն զննքերը առնուին:

— 0 —

Լորտ Բրոմբը շարաթէ մը ի վեր թե-
թեւ տկարութեան մը կը տառապի:

— 0 —

Աղեքսանդրիոյ յովհաննէս հեղինակնե-
րու գաղափարութեան առաջին նիստին,
ամբաստանագրի ընթերցումէն յետոյ, նա-
խարարութեան ներկայացուցիչը մասնաւո-
ւորապէս ծանրանալով խաղաղութեան
կանխամտածելու և յանցաւոր ընթացքին
վրայ, կը վերջացնէ՝ յարելով, թէ «բոլոր
Երուսաղէմ արդար զայրոյթով մը լեցուած,
կ'ըսուէր դատարանին արդար և խիստ
վճռին, որովհետեւ յիշեալ խաղաղութիւն-
ները կընային շատ ծանր հետեւանքներ
ունենալ: Եւ յետոյ հանրային յու-
զումը զեռ բարոյական հանգարտած չէ:
Տասնհինգ տարի առաջ ալ, նմանօրինակ
զէպքերու միջոցաւ օրինադրեալ մէջ
զանոնք նախաստեղծ կանոններ աւելցան:
Երբ, կը պահանջեմ, ներկայ ամբաստա-
նալ 104 անձերու համար գործադրութիւնը
այդ օրէնքին որ կը տրամադրէ մէկէն մին-
չեւ երեք տարի բանտարկութիւն»:

— 0 —

Մարիութի շրջանակին մէջ, Ապուսի
կատարուած պեղումները երեւան բերած
են զերեքման մը գոտուած թոշոններով
լեցուն: Այդ թեւաւոր արարածները, եթէ
իրեց կենդանութեան միջոցին ալ այնպէս
խնամքի կ'արժանանային ինչպէս եղած են
իրենց մեռնելէն ետքը շատ երջանիկ ապ-
րած ըլլալու են:

— 0 —

Սիրիոյ Բրիտ շոգենար որ Պէրպէ-
րիտանի ծովեզերքին վրայ խրելով ապ-
րանքներէն մեծ մաս մը ծովը թափած էր
Աղեքսանդրիոյ հաստ:

— 0 —

Հալասի գործակալութիւնը Երուսաղէ-
մի Երաքարագործական ընկերութեան մա-
սին Բարիկէն հետեւեալ հեռագիրը զար-
կած է:

«Երաքարագործական ընկերութեան
բաժնետէրերու ընդհանուր ժողովը որոշեց
շարունակել հարկ եղած զիմուծները, Ե-
րուսաղէմի մէջ շաքարագործութեան ճար-
տարուեստը վերականգնելու, և որոշեց
պայմանաւոր մը տեղական դատարանէն,
հարկ եղած բանակցութիւնները առաջ առ-
նելու համար»:

— 0 —

Ղ. Գ. Գ. Ս. Ս. Ի. Մարտիոյ հոգեւորական մը
ամբաստանած ըլլալով, տեղական դատա-
րանը իր քաղաքային զայն պատապար-
տած էր: Սակայն հոգեւորականը, Յիւս-
տական հիւպատոսարանին ղեկավար, այդ

վճար գործադրութիւնը յետաձգել տուաւ,
յիշելով կաթողիկոս հոգեւորականներու պաշտ-
պանութեան իրաւունքին վրայ:

— 0 —

Ասկէ վերջ առանց անպատեհութեան
պիտի գործածուի նաեւ Երուսաղէմի և ար-
տասանման այն նոր պատկերազարդ
քարդ-բոսպոլները, որոնց հասցէի յատ-
կացեալ երեսի կէտին վրայ կարելի է գրել,
և միւս կէտին վրայ միայն հասցէն նշա-
նակել:

— 0 —

Ֆէյոմի մէջ հաստատուելիք ճար-
տարագիտական վարժարանին համար կա-
ռավարութիւնը խոստացած է հինգ հա-
րիւր ֆետան հող յատկացնել:

— 0 —

Ռամսէս Ռ. Ի փորոտեաց ածինները
սափորներու մէջ զետեղուած Ռարիկ զրբ-
կուած են, Լուսիթի թանգարանը զննու
համար:

— 0 —

Լէփրի կ'իմանայ որ Թանթայի մէջ
ալ տեղացիները պատրաստութիւն տեսած
էին քրիստոնեայներու վրայ յարձակելու
համար, սակայն կառավարութեան ձեռք
առած միջոցներու շնորհիւ վտանգին ա-
ռաջըն առնուած է: Գրուուած են բաւա-
կան թուով նապոյցներ:

ՏՕՔԹ. Վ. Գ. ԵԱԳՈՒՊԵԱՆ
ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

Վկայեալ Ամերիկայի ՄԷՋԵՐԷՆԻ
Համարարանէն, այժմ իւր պաշտո-
նատեղին հաստատուած է, Եւրոպայի
միջ թիւ 1. Եւրոպայի Հովհաննէս Գի-
մար:

Եւրոպայի զինեւրով կը դար-
մանէ լինեւրու, աւանդու և բե-
րանի ամեն տեսակ հիւսնեւրութիւն-
ներ:

Կը գտարտուէ Ամերիկեան
ամեն ալիւրին և կատարելագործեալ
մեթոտներով, քաղաքէ յիւրով և կամ
տեղի, բոլորին և յախճապակիէ ալ-
ւաներ:

Տկար և փոքր ալիւաները կը
զօրացնէ և կը լեցնէ, ոսկի արծաթ
և այլ նիւթերով:

Անգլոմանիլի ալիւաները կը
քաշէ առանց ցաւի՝ լինեւրու կամ
ընդհանուր լծմութեամբ:

Եւրոպայի զինեւրութիւն, Եւրոպայի
բազի կ'իւր կ'իւր, ամեն օր առատ
հան մամը 3- և կ'իւր օրէն վերջ 2-6:
Այս ժամեւն գուրա մտնուոր ժա-
մադրութիւններու համար պէտք է
նախապէս իմաց տրուի:

Ն Ե Ր Ք Ի Ն

Ժ. Օ. Բ. Ս.

Ե. Գ. Գ. Ս. Ս. Ի

Ե. Գ. Գ. Ս. Ս. Ի. Ե. Գ. Գ. Ս. Ս. Ի

Կ. Պ. Ս. Ի. 19 Դեկտեմբեր

Հրապարակային գաղափարաւո-
թեան մը վերջ, Պէրպէրի Ժ. Ս. Ի,
և երեք հայեր, մահուան դատա-
պարտուեցան, իրր մեղադարձից՝ յալիս
21/ին սուլթանի կեանքին գէմ եղած
փորձին:

ՌՈՒՍԻԱ ՅԵՂԱՓՈԽ

Բեղրպուրկ, 19 Դեկտեմբեր

Չարը վաւերացուց թղթատարական
հեռագրական և հրկաթուղւոյ պաշտօնէից
գործադրութեան ղեմ որոշուած կառավա-
րական խիստ պատիճեւրու գործադրութիւ-
նը: Իրանգամայն յիշեալ պաշտօնէից ամ-
սականներու վրայ յաւելուած եղան:

Պաշտօնական յայտարարութիւն մը,
յեղափոխական ծախսեղ տարրերու գոր-
ծունէութեանց ակնարկելով կը յարէ,
թէ կառավարութիւնը վտանգութիւն ունի
գործադրուող ներկայ կանոններուն և իր ոյ-
մին վրայ, սակայն եթէ ատոնք բաւական
չը համարուին քաղաքիկ միջոցներու պիտի
զիմէ:

Մոսկուա, 18 Դեկտեմբեր

Ապստամբ զինուորական խումբը հը-
նազանդեցաւ: Պարագլուխները ձերբակա-
ուեցան:

Վեօնիկայէրկ, 18 Դեկտ.

Հեռագրական հաղորդակցութիւնները
վերահաստատուեցան լիւստատանի ամեն
կողմերը:

Բեղրպուրկ, 17 Դեկտեմբեր

Գործադրական պատուիրակները ձեր-
բակուեցան իրենց բրած այն յայտարա-
րութիւններէն՝ որով կը հրաւիրէին ժողո-
ւորը տուրք չվճարել, և թէ կառավա-
րութեան ժողովրդին դէմ կ'ուսկան օրե-
րէն եղած պարտքերը չձանչնալ: Ութը
ւրագիր խափանեցաւ, այդ յայտարարու-
թիւնը հրատարած ըլլալուն:

Եւրոպայի ԽՈՒՍԻԱ ԽՈՒՍԻԱ ԽՈՒՍԻԱ

Եւրոպայ, 18 Դեկտեմբեր

Խոսիւթիւններ ծագեցան, Գերման
փոխ-հիւպատոսին վրայ քարեր տեղացին
և Ամերիկեան փոխ-հիւպատոսը ուրաջամ-
թիւ օտարականներ վերադարձեցան, պա-
տեւազմական նաւերը զօրքերը դուրս կը
հանեն: Կամաւորներ ալ կը հաւաքուին:

Ասկէ վերջ. — Ոստիկանութիւնը ծո-
վային զօրքերու օգնութեամբ կը ցաւ յու-
զումը զոսկի Ոստիկանական պաշտօնա-
տուն մը մասամբ հրկեւեցաւ: Քսանի
չափ Չինացի խոսիւթարներ սպաննուե-
ցան: Կը կարծուի որ Եւրոպացիներէն ոչ
ոք մեռած է:

— 0 —

Թաքիս, 18 Դեկտեմբեր

Մանչուրիոյ մասին Չին-ճարտական
խորհրդակցութիւնները վերջացան: Չինաս-
տանը կը մերթէ սեկ արտօնութիւն:

Պերլին, 18 Դեկտեմբեր

Երկու հազար զրամտէրներ և երես-
փոխաններ մասնակցեցան այն զումարու-
մին, որ նպատակ ունի բարեկաւէ: Անկո-
ղեմանական յարաբերութիւնները:

Սթընք, 18 Դեկտեմբեր

Պ. Թէօթըիս նախարարութեան հը-
րաժարման առթիւ պալատը կանչուեցաւ:
Լոնտոն 18 Դեկտեմբեր

Կը հաստատուի Պ. Եւրոպայի
«Լորտ Եւրոպայի» անուանուիլը:

ウノトウキ

Բարխի 1901ի Յուլիանականին Հէլ ՍԵՍԵԻՆ ՄԲՆԱԿ-Աշխարհի ամենէն Մեծ վարձատրութիւնը փոխադարձաց ձրի կը զրկուի մեր Յուլիանական Լիզու

Այնպէս զորով ձրի գտաւ և մեքենաներու,
 ձրի նորոգութիւն զնոցներու տան մէջը՝ Վճառ-
 ման զիրար խնայելու։ Սկիզբը կարի մեքենանե-
 րը աշխարհի լաւագոյններն են։ (29)

(29)

ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ ԲԱՄԳԱԿ

Խաղիկ. Գուր Լիճառեղբ. Դեմ 20	
Նոյ. 1905	
Յուն.	15 12116
Մարտ	16 3132

Փորձեցէք և գոհ պիտի մնաք:
Ճաշարանի անօրէնութիւնը բը-
նականներու մէջ ճաշկերոյթի պատ-
րաստութիւններ կը ստանձնէ լուսա-
գոյն պայտաններով:

Յաճախորդների կրնդունի ամեն օր, առաջաւան Տաւր Զէն—իրիկուան Յ

Պատկերազարդ. ամսաթիվերի՝
 Իւրպանի, իւր թիւի մէջ 10-12
 պատկերներ կը գտնուին, տողոց հա-
 մար խիստ հետաքրքրական:
 Գին երկուք ու կէս Շիլին:
 Երկուքն ալ կրնան օտարացուիլ:

Գին Երկուս և Կէս Շիլին, Լկէս Շիլին,
Երկուսն ալ Կրծան սաացուիլ Ջուսարեբրիւ խմբագրատունէն: